

विधुरीकर विधुर + 1. कर) *niederschlagen, niederdrücken*: मानेनेव विशीर्णेन वामसा विधुरीकृता KATHÁS. 21, 41. मातुश्च पाप्मभिर्विधुरीकृतः RÍGA-TAR. 6, 289.

विधुवन (von 1. धू mit वि) n. *das Schütteln, Hinundherbewegen* AK. 3, 3, 4. H. 1322.

विधूत 1) adj. s. u. 1. धू mit वि. — 2) n. *Zurückweisung, an den Tag gelegte Unlust* BHAR. NĀṬJAÇ. 19, 59. कृतस्यानुनयस्यादौ विधूतं क्षपरि-मरुः 76. विधूतं स्यादरतिः DAÇAR. 1, 30. अनिष्टवस्तुवित्तो विधूतम् PRA-TĪPAR. 21, b, 1. 32, a, 6.

विधूनन (von 1. धू mit वि) n. 1) *das Schütteln, Hinundherbewegen* AK. 3, 3, 4. H. 1322. P. 7, 3, 38. शिरःकरं SĀH. D. 142. मरुत्वाभ्योधि° *das Wogen* Verz. d. Oxf. H. 116, b, 1 v. u. — 2) *das Zurückweisen, Verschmähen*: रतेः DAÇAR. Comm. S. 23, Z. 5. शोतोपचारं Z. 3.

विधूप (2. वि + धूप) adj. *ohne Räucherwerk, wo nicht geräuchert wird*: सूतिकागृह MĀRK. P. 51, 105.

विधूम (2. वि + धूम) 1) adj. (f. स्त्री) *nicht rauchend*: Feuer GRHJAS. 1, 25. MBH. 1, 4111. 8320. 5, 2945. R. 3, 34, 20. 4, 33, 31. 5, 3, 5. 49, 23. 7, 20, 27. 42, 3. SUCR. 1, 114, 10. KATHÁS. 28, 77. अग्नेः शिखा R. 2, 114, 5 (125, 5 GORR.). विधूमे *wenn kein Rauch mehr (aus der Küche) zu sehen ist* M. 6, 56. MBH. 14, 1277. MĀRK. P. 41, 6. — 2) m. N. pr. eines Vasu KATHÁS. 9, 23.

विधूम (2. वि + धूम) adj. *ganz grau*: तुरगरत्नो° BHĪG. P. 1, 9, 34.

विधूयता Verz. d. Oxf. H. 109, b, No. 170 fehlerhaft für विधुरता.

विधूति (von धूर mit वि) 1) f. a) *Sonderung, Scheidung; Scheidewand*: लोकानाम् AV. 4, 35, 1. 49, 54, 5. VS. 23, 9. 37, 12. अघ्नानाम् TS. 1, 5, 41, 2. दिशाम् 5, 2, 3, 5. वाचः VS. 11, 66. TS. 1, 5, 3, 2. धर्मस्य PĀNĀV. Br. 15, 3, 36. तत्रस्य विशश्च ÇAT. Br. 1, 3, 4, 10. 9, 2, 3, 6. KĀND. Up. 8, 4, 1. *das Entfernhalten*: पापवृत्तस्य TBa. 1, 3, 3, 5. PĀNĀV. Br. 7, 3, 5. ÇAT. Br. 10, 5, 3, 9. 13, 3, 3, 4. — b) du. Bez. zweier Halme, welche eine Scheidewand zwischen Barhis und Prastara andeuten, TBa. 3, 7, 6, 7. ÇAT. Br. 1, 3, 4, 10. 2, 6, 2, 16. ऐतव्यौ विधूतो 3, 6, 3, 10. 4, 2, 18. KĀTJ. Çr. 8, 1, 14. — 2) m. a) N. eines Sattri KĀTJ. Çr. 24, 2, 38. ĀÇV. Çr. 11, 5, 3. MAÇ. in Verz. d. B. H. 74 (IX, 8). — b) N. pr. α) eines göttlichen Wesens: देवा विधूतयो नाम विधूतेस्तनयाः BHĪG. P. 8, 1, 29. — β) eines Fürsten BHĪG. P. 9, 12, 3.

विधूष्टि (von धूर् mit वि) f. in einer Formel ÇĀNKH. Çr. 8, 24, 13.

विधेय (von 1. धा mit वि) adj. 1) *zu verleihen, zu verschaffen*: आसो (प्रज्ञानां) प्राणपरीप्सूनां विधेयमभयं हि मे BHĪG. P. 8, 7, 38. — 2) *was vorgeschrieben —, angeordnet wird* PĀR. GRHJ. 2, 6. — 3) *festzusetzen, mit Bestimmtheit auszusagen, zu statuieren* VARĀH. BRH. S. 95, 49. BRH. 24 (22), 1. 16. KĀM. NĪTIS. 19, 27. SĀH. D. 874. 214, 4. — 4) *zu verfertigen, zu construieren*: क्रातिवृत्तं गृहाङ्गम् GOLĀDHJ. 5, 11. तत्रापतसूत्रमरे-खा जीवाभिधाना विधेयाः so v. a. zu ziehen 11, 9. *zurechtzumachen*: त-ह्यया किमपि पाथेयं मम योग्यं विधेयम् PĀNĀT. 185, 20. *zu vollbringen, zu machen, zu thun*: किमत्र विधेयमन्यत् *was ist hierbei Anderes zu thun?* Spr. (II) 1937. किमधुना मया विधेयम् PĀNĀT. ed. ORN. 56, 12. ÇĀK. 29, 21, v. 1. HIT. 41, 15. 58, 4. 101, 18. तस्यार्थं विनश्यति तन्मया विधात-व्यम् 92, 6. विधेयं यत्तद्वम् Spr. 2847. नृपरत्तणम् 3080. अदौ न वा-

VI. Theil.

प्राणयिनां प्राणयो विधेयः *an den Tag zu legen* (II) 941. कुतो हि भी-तिः सततं विधेया 1792. विद्यामलेश इह नैव बुधेर्विधेयः (I) 5102. कोपः RÍGA-TAR. 6, 225. अस्मिन्नात्मसंदेहे प्रवृत्तिर्न विधेया HIT. 10, 11. वासो न सङ्गः सक् कैर्विधेयः *mit wem soll man nicht wohnen und Umgang ha-ben?* PRAÇOTTARAM. 17. विधेय n. *das zu Thunende, Obliegenheit*: पाताय कुर्या प्रातर्वा विधेयम् RÍGA-TAR. 8, 2139. °ज्ञ Spr. 3221. — 5) *aufzustel-len*: गृहाणि च प्रवेष्ट्यात्तर्विधेयः स्यादुताशनः MBH. 12, 2644. — 6) *fug-sam, lenksam, sich in Jmdes (gen.) Willen fügend, abhängig von* AK. 3, 1, 24. H. 432. MBH. 5, 697. 878. 5051. HARIV. 8731. R. 2, 30, 9. 55, 25. 4, 14, 23. 6, 98, 28. Spr. (II) 2141. VARĀH. BRH. 17, 5. तस्य राज्ञः परमविधे-याः (परम विधेयं विधेयं कार्यं येषां ते प° Comm.) *sich ganz in seinen Willen fügend* DAÇAR. 3, 6. विधेयात्मन् BHAG. 2, 64. अ° R. 4, 14, 23. कृ-याः, इन्द्रियाणि MBH. 5, 4336. 1154. KIR. 11, 33. स्त्री° *in der Gewalt des Weibes stehend, von ihr abhängig* R. GORR. 2, 22, 8. 50, 9. 6, 82, 118. UT-PALA zu VARĀH. BRH. 18 (16), 5. स्त्रीविधेयनवपौवन RAGH. 19, 4. भृत्य-विधेयधी RÍGA-TAR. 8, 882. विटवन्त्यादिचारुकारविधेयधी 5, 351. आज्ञा° *den Befehlen gehorsam* Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 7, 28, 5. नि-द्रा° *in der Gewalt von — stehend, übermannt von* RAGH. 7, 59. कर्णपा-विधेयचेतस् PRAE. 25, 15. त्रपा° RÍGA-TAR. 8, 768. — Vgl. तथा° (*besser wohl तथा विधेयानाम् zu trennen und विधेय in der Bed. folgsam auf-zufassen*), पञ्च°, वाग्विधेय.

विधेयता f. nom. abstr. 1) *zu विधेय 2) das Vorgeschriebensein, Gebotensein*; Gegens. निषिद्धता PRAJACĪTTAT. im ÇKDR. — 2) *zu विधेय 6)*: अविधेयेन्द्रियः पुंसो गौरिवैति विधेयताम् KIR. 11, 33. स्तनपरीरम्भारम्भे विधेहि विधेयताम् GĪT. 10, 10. निन्ये °ताम् RÍGA-TAR. 3, 417. निन्यिरे दीर्घनिद्राविधेयताम् 1, 85.

विधेयत्वं n. 1) *Brauchbarkeit, Anwendbarkeit*: धनुषश्चाविधेयत्वात् *und weil der Bogen nicht gebraucht werden konnte* MBH. 16, 241. — 2) nom. abstr. zu विधेय 3) SĀH. D. 214, 11. — 3) nom. abstr. zu विधेय 6): मन्म-थस्य शरणां च विधेयत्वं गमिष्यसि *du wirst in die Gewalt der Pfeile des Liebesgottes gelangen, wirst ihnen erliegen* R. 3, 38, 19.

विधेयिता f. KĀM. NĪTIS. 19, 7 fehlerhaft für विधेयता in der 2ten Bed. विधेयीकर (विधेय + 1. कर) adj. *in Jmdes Gewalt bringen, abhängig machen*: °कृत MĀLATI. 16, 14.

विधेयीभू (विधेय + 1. भू) *sich fügen in*: आज्ञाप्रवणाविधेयीभू Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 6, 539, 17.

विध्मापन (vom caus. von धम् mit वि) adj. *zerstreuend*: स्तम्भसेवात-बन्ध° VĪGBH. 10, 12.

विध्य (von व्यध्) adj. *zu durchbohren, zu erschliessen*: अ° MBH. 16, 96.

विध्यपराध (1. विधि + अ°) m. *Verfehlung gegen die Regel* ĀÇV. Çr. 3, 10, 1. ÇĀNKH. Çr. 3, 19, 1.

विध्यपाम्रय (1. विधि + अपा°) m. *das Halten an der Vorschrift, das genaue Beobachten der Vorschrift* BHAR. NĀṬJAÇ. 19, 4.

विधंस (von धंस mit वि) m. 1) *das Zusammenstürzen, Unfall*: प्राका-रागार° MBH. 12, 8392. प्रपदेवविप्रेक्रोदवालयसभाः — भङ्गा विधंसमा-नीताः (तैः) MĀRK. P. 14, 65. — 2) *Verderben, Untergang, das Schaden-nahmen*: अतृप्ता याति विधंसम् Spr. (II) 375, v. 1. तेषां चकार विधंसम् (विधंसं s. die neuere Ausg.) HARIV. 8222. मुरारिविधंसकारिन् Verz. d.

68*